

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Pagrindinės Teisės](#) > [Greece](#)

Valstybių narių geriausia patirtis taikant Chartiją

Turinį pateikė

Graikija

Graikija

Vyriausybės politika, kuria skatinama, kad teisės aktų leidėjas, administracinės institucijos, teisėsaugos institucijos ir teismai taikytų Chartiją ir apie ją žinotų.

Pagrindinių teisių chartija yra neatsiejama Graikijos teisinės tvarkos dalis; Graikijos teisėjai į ją atsižvelgia ir savo iniciatyva, o jos pažeidimo klausimas gali būti keliamas Valstybės Taryboje (gr. *Symvoulio tis Epikrateías*) ir nagrinėjamas Graikijos Aukščiausiojo Teismo (gr. *Áreiós Págos*). Visi valdžios pareigūnai ir visų pirma policijos atstovai, kaip teisėsaugos vykdytojai, taip pat privalo sąžiningai taikyti konstitucinės, baudžiamosios ir proceso teisės nuostatas, kuriomis užtikrinamos žmogaus teisės.

Graikija glaudžiai bendradarbiauja su tarptautinių organizacijų kontrolės organais ir visomis išgalėmis stengiasi užtikrinti žmogaus teises. Tokiomis aplinkybėmis joje reguliariai imamasi institucinių iniciatyvų siekiant aiškiai parodyti, kad yra laikomasi kriterijų ir įsipareigojimų pagal tarptautines šių teisių apsaugos konvencijas, kaip antai Pagrindinių teisių chartiją. Tipinis pavyzdys – Įstatymas Nr. 4443/2016 dėl vienodo požiūrio į asmenis užtikrinimo nepriklausomai nuo jų rasinės ar etninės kilmės: jame daroma tiesioginė nuoroda į ES pagrindinių teisių chartijos, ypač jos 21 straipsnio, reikalavimus.

Priemonės, padedančios geriau suprasti Chartiją ir kada ji taikoma

Aukščiausiojo Teismo prokuratūra (gr. *Eisangelía Areíou Págu*), bendradarbiaudama su Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA), visoms Graikijos apeliacinių teismų prokuratūroms (gr. *Eisangelíes Efetón*) ir pirmosios instancijos teismų prokuratūroms (gr. *Eisangelíes Protodikón*) siunčia rašytinius Agentūros vadovus (kai prieinami), ir e. paštu (po to, kai Graikijos ekspertas atitinkamai praneša Agentūrai) pateikia Agentūros nuorodas, per kurias galima gauti neseniai jos paskelbtus vadovus dėl baudžiamojo laisvės atėmimo ir alternatyvių priemonių, smurtinių nusikaltimų aukų, nepilnamečių, pažeidžiamų grupių ir mažumų apsaugos ir kt. Be to, Agentūros metinė ataskaita e. paštu nusiunčiama visoms Graikijos apeliacinių teismų prokuratūroms ir pirmosios instancijos teismų prokuratūroms.

Be to, Aukščiausiojo Teismo prokuratūrai toliau bendradarbiaujant (kaip partnerei) su Europos teisėjų mokymo tinklu (ETMT), Graikijos prokurorai gali dalyvauti pažintiniuose vizituose į ES institucijas, kaip antai Europos Sąjungos Teisingumo Teismą (ESTT), Europos Žmogaus Teisių Teismą (EŽTT), Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūrą (FRA) ir t. t.

Galiausiai, Aukščiausiojo Teismo prokuratūros leidžiami aplinkraščiai dėl Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) sprendimų, skirti Graikijos apeliacinių teismų ir pirmosios instancijos teismų prokuratūroms, yra paskelbiami [Aukščiausiojo Teismo prokuratūros](#) svetainėje siekiant suteikti bendrų gairių, kad būtų išvengta susijusių Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK) straipsnių pažeidimų.

Graikijos policija kartais paskelbia konkretnesnius įsakymų, vadovų ir gairių savo darbuotojams dėl žmogaus teisių apsaugos ir pagarbos joms.

Visų pirma, pagal Graikijos policijos vadovo paskelbtą 2014 m. lapkričio 8 d. aplinkraščių Nr. 7100/25/14-6´ pavadinimu „Kova su rasizmu, ksenofobija ir diskriminavimu policijos darbe“ valstybė ir, konkrečiai, įvairūs jos

organai, vykdydami valstybės valdžios funkcijas, privalo apskritai nepažeisti žmogaus orumo (nepriklausomai nuo jokių galimų asmens skiriamųjų bruožų) ir imtis aktyvių priemonių, kad būtų užkirstas kelias tokiems pažeidimams.

Kartu Prezidento dekretu Nr. 254/2004 dėl teisėsaugos pareigūnų elgesio kodekso yra nustatyta ne tik bendra prievolė gerbti žmogaus orumą ir saugoti žmogaus teises, bet ir konkretnės nuostatos dėl teisėsaugos pareigūnų elgesio dirbant policijos darbu, visada iš žmogaus teisių perspektyvos.

Kartais pateikiama Graikijos policijos darbuotojams skirtų vadovų, pavyzdžiui: „Graikijos policijos gero elgesio su religinėmis grupėmis ir pažeidžiamomis socialinėmis grupėmis vadovas“, „Neapykantos retorika: rasizmo pasireiškimo viešose kalbose būdai“ (pastarojo vadovo išleidimą rėmė Teisingumo ministerija (gr. *Ypourgeío Dikaíosynis*), padedama Europos Tarybos), Europos Tarybos „Policijos darbas dėl neapykantos nusikaltimų prieš lesbietes, gėjus, biseksualius, translyčius ir interseksualius (LGBTI) asmenis“, Nacionalinės kovos su rasizmu ir netolerancija tarybos „Viešosios administracijos pozicija dėl rasistinių nusikaltimų“, Saugumo tyrimų centro „Tarpkultūrinio mokymo vadovas“.

Šiuo klausimu pažymėtina, kad departamentai ir tarnybos įsitraukia į kovą su rasistiniu smurtu, siekdami veiksmingai kovoti su smurtu, kuris atrodo turintis rasistinę motyvaciją ar priežastį ir yra nukreiptas prieš konkrečius asmenis ar asmenų grupes. Be to, siekiant veiksmingai reaguoti į smurto namuose (šeimoje) atvejus ir suteikti apsaugą aukoms, visoje Graikijoje įsteigtos tarnybos kovai su smurtu namuose.

Dėl policijos darbuotojų mokymo su žmogaus teisių apsauga susijusiais klausimais pažymėtina, kad Graikijos policijos pareigūnų ir policininkų mokyklų studijų programa pradiniu lygiu apima „Žmogaus teisių“ modulį, kaip atskirą dalyką (preliminariai į programą įtraukiama: tarptautinė pagrindinių teisių apsauga; teisių apsauga ES; pagrindinių teisių institucijos ir šių teisių turėtojai; rasizmas (ksenofobija); asmeninė laisvė ir saugumas; vaikų ir moterų apsauga ir darbo santykių apsauga; kankinimo uždraudimas; mažumos ir kt.).

Profesinio perkvalifikavimo tikslu Graikijos policijos darbuotojai reguliariai dalyvauja (Graikijoje ir užsienyje) specialiuose mokymo kursuose ir seminaruose dėl teisės aktų sistemos, sukurtos žmogaus teisių apsaugai (pvz., rasistinio smurto motyvų nustatymas; žmogaus teisės ir policijos etika; pagrindinės teisės ir policijos etika; santykis su pažeidžiamomis socialinėmis grupėmis ir jų valdymas; kova su smurtu namuose ir aukų apsauga, ir kt.).

Be pirmiau išdėstytų dalykų, Graikijos policija bendradarbiauja ir su kitais organais ir institucijomis, siekiančiais užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms ir jų apsaugą policijos darbe [kaip antai Europos Tarybos Europos komitetu prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą (CPT), Jungtinių Tautų darbo grupė dėl savavališko kalinimo, Pagrindinių teisių agentūra (FRA), Graikijos ombudsmeno (gr. *Synígoros tou Políti*) nacionaliniu savivalės incidentų tyrimo mechanizmu, Šeimos politikos ir lyčių lygybės generaliniu sekretoriatu, Graikijos nacionaline žmogaus teisių komisija (gr. *Ethnikí Epitropí gia ta Dikaiómata tou Anthrópou*), taip pat smurto namuose incidentų valdymo srityje veikiančiomis NVO – „The Smile of the Child“, Europos kovos su smurtu tinklu, ir t. t.].

Pagal naująją Chartijos strategiją Komisija paragino valstybes nares, be kita ko, įkurti Chartijos ryšių punktą, kad būtų palengvintas koordinavimas ir bendradarbiavimas. Atsižvelgdama į šį Komisijos kvietimą Teisingumo ministerija savo organizacijoje paskyrė ryšių punktą, kuris didina šios ministerijos dalyvavimą ir indėlį šalies institucijoms įgyvendinant Chartiją. Ryšių punktu paskirtas Teisingumo ministerijos Žmogaus teisių ir malonės suteikimo direktoratas. Ši iniciatyva grindžiama bendradarbiavimu tarp Teisingumo ministerijos ir Užsienio reikalų ministerijos (Užsienio reikalų ministerijos Europos Sąjungos teisės skyriaus), o ryšių punktas siekia, viena vertus, palengvinti su Chartija susijusios informacijos ir geriausios patirties perdavimą ir, kita vertus, koordinuoti pastangas imtis iniciatyvų siekiant veiksmingo Chartijos įgyvendinimo Graikijoje. Graikija už šią iniciatyvą pagirta Pagrindinių teisių, piliečių teisių ir laisvo asmenų judėjimo darbo grupės (FREMP) vaizdo konferencijoje, o kitos valstybės narės taip pat paragintos perimti šią praktiką.

Kadangi ES pagrindinių teisių chartijos veiksmingas įgyvendinimas pagal Komisijos rekomendacijas, kaip nurodyta jos naujojoje strategijoje, yra svarbus Graikijos prioritetas, svarstomas poreikis imtis papildomų iniciatyvų, kad būtų pasiektas šis tikslas. Pavyzdžiui: sukurti mechanizmą, pagal kurį būtų teikiama parama ryšių punktui, įtraukiant kelių ministerijų atstovus; per specializuotą Graikijos ir užsienio praktikuojančių teisininkų ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) teisėjų vedamus seminarus ir paskaitas didinti teisės profesijų narių informuotumą ir žinias Chartijos įgyvendinimo klausimais; nuolat stebėti ESTT ir Europos Žmogaus Teisių Teismo

(EŽTT) praktiką atsižvelgiant į jurisprudencijos pokyčius ir jų poveikį šalių teisei; nuolat bendradarbiauti su kitomis šalies žmogaus teisių institucijomis; daugiau dėmesio skirti teisės aktų poveikio analizės papildymui dėl su Pagrindinių teisių chartija susijusių nuostatų, pasikonsultavus su atitinkama vykdomąja ministerija.

Kitų ES šalių ar kitų ES suinteresuotųjų subjektų parengtų Chartijos priemonių naudojimas ir skatinimas

Bendradarbiavimas su suinteresuotaisiais subjektais, siekiant skatinti naudotis ES pagrindinių teisių chartija ir didinti informuotumą apie ją

Teisių gynėjų ir nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimo pavyzdžiai, kaip prisidedama prie geresnio Chartijos supratimo ir naudojimosi ja

[Teisingumo ministerija](#)

[Šeimos politikos ir lyčių lygybės generalinis sekretoriatas – konsultacinės pagalbos centrai smurtą patyrusioms moterims](#)

[Graikijos ombudsmenas](#)

[Lyčių lygybės tyrimų centras \(gr. *Kέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας* – KETHI\)](#)

[Nacionalinis socialinio solidarumo centras \(gr. *Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης* – EKKA\)](#)

[Graikijos pabėgėlių reikalų taryba \(gr. *Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες*\)](#)

[Graikijos „Helsinki Monitor“ organizacija \(gr. *Ελληνικό Παρατήρητο των Συμφωνιών του Ελσίνκι*\)](#)

[Organizacijos „Amnesty International“ Graikijos skyrius \(gr. *Διεθνής Αμνηστία – Ελληνικό Τμήμα*\)](#)

Nacionalinių valdžios institucijų ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimo pavyzdžiai, kaip prisidedama prie geresnio Chartijos supratimo ir naudojimosi ja

-

Nevyriausybinių iniciatyvų pavyzdžiai, kaip jūsų šalyje skatinama naudotis Chartija ir didinamas informuotumas apie ją

[Graikijos duomenų apsaugos institucija \(gr. *Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα*\)](#) veikia pagal konkrečią duomenų apsaugos teisinę sistemą. Šiomis aplinkybėmis, visų pirma teikdama nuomones ir nagrinėdama konkrečius atvejus, institucija daugiausia remiasi ES pagrindinių teisių chartijos 8 straipsniu dėl asmens duomenų apsaugos, taip pat susijusia jos 7 straipsnyje nustatyta teise į privatų ir šeimos gyvenimą, ir daro į juos nuorodą.

Be to, ši institucija ilgą laiką bendradarbiauja su ES įstaiga, kuri yra daugiausia atsakinga už pagrindinių teisių apsaugą, t. y. ES pagrindinių teisių agentūra. Šis bendradarbiavimas apima paramą teikiant pastabas dėl susijusio Agentūros paskelbto vadovo dėl asmens duomenų apsaugos ir atliekant šio vadovo vertimą, taip pat periodinius įnašus į Agentūros rengiamų ketvirčio ar mėnesio ataskaitų turinį per Graikijos nacionalinę sąsają, ir šių ataskaitų stebėseną.

Galiausiai, ši institucija įprastai naudojami Agentūros sukurtomis priemonėmis, kaip antai informaciniu biuleteniu (Agentūros bendradarbiavimo su EURODAC priežiūros koordinavimo grupe produktas, sukurtas dalyvaujant Graikijos duomenų priežiūros institucijai), skirtu nacionalinėms institucijoms, atsakingoms už su prieglobsčiu susijusius klausimus; Graikijos institucija šiuo metu atlieka jo vertimą, numatant jį paskelbti jos svetainėje ir nusiųsti minėtoms institucijoms.

■ Paskutinis naujinimas: 14/06/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. |

kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.